

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 112/20
2020 m. rugsėjo 22 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje C-594/18 P
Austrija / Komisija

Teisingumo Teismas patvirtina Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinta Jungtinės Karalystės pagalba Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei

2014 m. spalio 8 d. sprendimu¹ **Europos Komisija patvirtino pagalbą, kurią Jungtinė Karalystė ketina suteikti Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei**, esančiai Somerset, Jungtinės Karalystės pakrantėje (toliau – Hinklio kyšulio C elektrinė), **siekdama skatinti sukurti naujus branduolinės energijos gamybos pajėgumus**. Šią elektrinę planuojama paleisti 2023 m. ir ją eksploatuoti šešiasdešimt metų. Pagalba, kurią sudaro trys dalys, numatyta būsima C elektrinės valdytojais, bendrovei *NNB Generation Company Limited* (toliau – *NNB Generation*), kuri yra *EDF Energy plc* patronuojamoji bendrovė.

Pirmoji iš nagrinėjamų priemonių yra „susitarimas dėl skirtumų“², kuria siekiama užtikrinti elektros pardavimo kainų stabilumą, kol bus eksploatuojama Hinklio kyšulio C elektrinė. Antroji priemonė – tai *NNB Generation* investuotojų ir Jungtinės Karalystės energetikos ir klimato kaitos ministerijos susitarimas, kuriuo užtikrinama kompensacija branduolinės elektrinės sustabdymo anksčiau laiko dėl politinių priežasčių atveju. Trečioji priemonė – Jungtinės Karalystės kredito garantija, skirta užtikrinti *NNB Generation* išleistas obligacijas, ja taip pat užtikrinama, kad laiku būtų atliekamas reikalavimus atitinkančios skolos pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimas.

Savo sprendime Komisija šias tris priemones pripažino valstybės pagalba, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Pagal šią nuostatą pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui..

Austrija paprašė Europos Sąjungos Bendrojo Teismo panaikinti šį sprendimą, tačiau jis 2018 m. liepos 12 d. sprendimu³ šį ieškinį atmetė.

Austrijos apeliaciniame skunde⁴ Teisingumo Teismo iš esmės buvo prašoma atsakyti į jurisprudencijoje nenagrinėtą klausimą, ar branduolinės elektrinės statybai gali būti suteikta valstybės pagalba, kurią Komisija patvirtino pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Atmesdamas apeliacinį skundą, Teisingumo Teismas į šį klausimą atsakė teigiamai.

Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, jog tam, kad valstybės pagalba būtų pripažinta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, ji turi atitikti dvi sąlygas, kurių pirmoji – pagalba turi būti skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, o antroji – pagalba neturi trikdyti prekybos sąlygų taip, kad

¹ 2014 m. spalio 8 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/658 dėl pagalbos priemonės SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), kurią Jungtinė Karalystė ketina skirti Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei remti (OL L 109, 2015, p. 44).

² Šios sutarties šalys yra *NNB Generation* ir bendrovė *Low Carbon Contracts Ltd*, t. y. subjektas, kuris bus finansuojamas pagal teisės aktuose nustatytą pareigą, solidariai taikomą visiems patvirtintiems elektros energijos tiekėjams.

³ 2018 m. liepos 12 d. Sprendimas *Austrija / Komisija*, T-356/15, taip pat žr. [PP.Nr. 104/18](#).

⁴ Kaip ir Bendrajame Teisme, procese Teisingumo Teisme Liuksemburgas įstojo į bylą palaikyti Austrijos reikalavimų, o Čekijos Respublika, Prancūzija, Vengrija, Lenkija, Slovakija ir Jungtinė Karalystė įstojo į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

prieštarautų bendram interesui. Kita vertus, šia nuostata **nereikalaujama, kad numatyta pagalba būtų siekiama bendro intereso tikslo**. Todėl Teisingumo Teismas atmetė kaip nepagrįstus įvairius Austrijos argumentus, grindžiamus tuo, kad naujos branduolinės elektrinės statyba nėra bendro intereso tikslas.

Be to, Teisingumo Teismas patvirtino, kad, nesant specialių taisyklių Euratomo sutartyje, SESV nuostatos dėl valstybės pagalbos turi būti taikomos branduolinės energijos sektoriuje. Priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, Euratomo sutartis taip pat nedraudžia šiame sektoriuje taikyti Sąjungos teisės normų dėl aplinkos apsaugos, todėl **valstybės pagalba šiam sektoriui priskiriamai ekonominei veiklai, kurią ištyrus matyti, jog ji pažeidžia Sąjungos teisės normas aplinkos srityje, negali būti pripažįstama suderinama su vidaus rinka. Vis dėlto tokia Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida neturėjo įtakos skundžiamo sprendimo pagrįstumui, nes aplinkos apsaugos, atsargumo principai, principas „teršėjas moka“ ir tvarumo principas, kuriais Austrija grindžia ieškinį dėl panaikinimo, bet kuriuo atveju negali būti laikomi tokiais, kuriais remiantis draudžiama teikti valstybės pagalbą branduolinės elektrinės statybai ar eksploatavimui**. Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad toks požiūris būtų nesuderinamas su SESV 194 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, iš kurios matyti, kad **valstybė narė gali laisvai apibrėžti savo energijos išteklių naudojimo sąlygas, pasirinkti iš skirtingų energijos šaltinių ir nustatyti bendrą energijos tiekimo struktūrą, ir neatmetama galimybė, kad šis pasirinkimas gali būti susijęs su branduoline energija**.

Toliau Teisingumo Teismas atmetė Austrijos argumentą, kad Bendrasis Teismas neteisingai apibrėžė reikšmingą ekonominę veiklą, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad branduolinės energijos gamyba, kurią siekiama plėtoti nagrinėjamosiomis priemonėmis, yra ekonominė veikla, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą. Be to, Teisingumo Teismas priminė, kad produktų rinkos, kurioje vykdoma su pagalba susijusi veikla, nustatymas yra svarbus nagrinėjant, ar pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, o tai yra antroji sąlyga, su kuria siejamas pagalbos suderinamumas pagal šią nuostatą. Nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, kad liberalizuota elektros energijos gamybos ir tiekimo rinka yra rinka, kuriai daro poveikį numatytos priemonės.

Be to, Bendrasis Teismas taip pat nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad nors su numatoma pagalba susijusios rinkos nepakankamumas gali būti svarbus veiksnys pripažįstant ją suderinama su vidaus rinka, tokio nepakankamumo nebuvimas nebūtinai lemia jos nesuderinamumą su vidaus rinka.

Kiek tai susiję su Hinklio kyšulio C elektrinei numatytos pagalbos proporcingumo kontrole, Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad Bendrasis Teismas išnagrinėjo atitinkamų priemonių proporcingumą atsižvelgdamas į elektros energijos tiekimo poreikius **Jungtinėje Karalystėje ir teisingai patvirtino, kad ši valstybė narė gali laisvai nustatyti energijos šaltinių visumos sudėtį. Nagrinėdama sąlygą, kad numatyta pagalba neturi trikdyti prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui**, Komisija, be kita ko, neturėjo atsižvelgti į neigiamą poveikį, kurį nagrinėjamos priemonės gali daryti aplinkos apsaugos, atsargumo principų, principo „teršėjas moka“ ir tvarumo principo, kuriais remiasi Austrija, įgyvendinimui. Iš tiesų, nepakenkiant patikrinimui, ar vykdoma veikla nepažeidžia Sąjungos teisės normų dėl aplinkos apsaugos, nagrinėjant šią sąlygą **nereikalaujama, kad Komisija atsižvelgtų į galimą kitokį pagalbos neigiamą poveikį nei poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai**.

Galiausiai Teisingumo Teismas patvirtino, kad, norėdami patikrinti nagrinėjamų priemonių suderinamumą su vidaus rinka, nei Komisija, nei Bendrasis Teismas neprivalėjo jų formaliai kvalifikuoti kaip „investicinės pagalbos“, kuri gali atitikti SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo sąlygas, arba kaip „pagalbos veiklai“, kuri pagal šią nuostatą iš esmės negalima.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106